ДЕСЕТ ПИТАЊА ВЛАДАРА ВИЗАНТИЈЕ О ПОСЛАНИКУ МУХАММЕДУ

عشر أسئلة تحقق هرقل منها بصدق النبي صلى الله عليه وسلم

<Српски – Serbian – صربي>

др. Абдул-Мухсин бин Зебн ел-Мутајри

د. عبد المحسن بن زبن المطيري

Превод: Амра Дацић

Рецензија: Љубица Јовановић

ترجمة: عمرة داتسيتش

مراجعة: ليوبيتسا يوفانوفيتس

Десет питања владара Византије о Посланику Мухаммеду

Некада велики европски краљ, Хераклије, владар Византије, који се сматрао хришћанским учењаком, поставио је једном од највећих Веровесникових, нека су Божији благослов и мир над њим, непријатеља тог времена десет питања из којих је спознао истинитост Веровесника, нека су Божији благослов и мир над њим, и његовог посланства. Ову занимљиву предају навешћу као што је забележена у две најверодостојније збирке Посланикових, хадиса[1].

Од Абдуллаха ибн Аббаса, Бог био задовољан њима, преноси се да је рекао:

„Обавестио ме је Ебу Суфјан ибн Харб, да је Хераклије послао по њега изасланика и један караван Курејшија, који су дошли као трговци у Шам (Сирија), у време када је Посланик, нека су Божији благослов и мир над њим, продужио примирје са Ебу Суфјаном и курејшијским неверницима. Они су му дошли у Јерусалем. Хераклије их је послао у своју резиденцију, а код њега су били византијски достојанственици. Затим их је Хераклије позвао себи, а позвао је и свога преводиоца и (преко њега) упитао:

[1] Хадис у језичком смислу значи *говор*, *казивање*, *приповедање*. У терминолошком смислу хадис је синоним за суннет и означава све оно што је пренесено од Божијег посланика Мухаммеда, нека су Божији благослов и мир над њим, његове речи, пракса, прећутно одобравање, морално-етичке особености или животопис.

'Ко је од вас, по крвном сродству, најближи том човеку који за себе тврди да је Веровесник?'

'Ја сам му од њих најближи по сродству' - одговорио је Ебу Суфјан.

'Приближите ми га' - рече Хераклије – 'а примакните ми и његове другове и поставите их њему иза леђа.'

Потом Хераклије рече своме преводиоцу: 'Реци им да ћу ја да питам овога (Ебу Суфјана) о оном човеку (Мухаммеду), и ако ми штогод слаже, демантујте га.'

'Бога ми (рекао је Ебу Суфјан), да се нисам стидео лажи на коју би они (моји пријатељи) могли да укажу, ја бих на њега нешто и слагао.

Прво што ме је о њему питао, било је: 'Како се међу вама цени његово порекло?'

'Он је код нас угледног порекла', рекао сам.

'Да ли је ико икада између вас пре њега овакво нешто говорио?', упитао је Хераклије.

'Није', одговорио сам.

'Да ли је неко од његових предака био владар?', упитао је.

'Није', одговорио сам.

'Да ли га следе угледни људи или слаби и нејаки?', упитао је.

'Слаби и нејаки', рекох.

'Да ли се њихов број повећава или смањује?', упита.

'Не смањује, већ повећава!, рекао сам.

'Да ли ико од њих напусти и мрзи његову веру након што ју је прихватио?' -

'Не', одговорио сам.

'Да ли сте га икада пре овога оптуживали за лаж?', упитао је.

'Не', одговорио сам.

'Да ли крши дату реч?', упитао је.

'Не, рекох, 'али смо сада у једном уговорном периоду са њим и не знамо шта ће он у њему да учини.'-

'Ниједан одговор није ми пружио могућност', изјавио је касније Ебу Суфјан, 'да у њега убацим било шта (сумњиво) осим ове речи.'

'Да ли сте се против њега борили?', упитао је опет Хераклије.

'Да', изјавио сам.

'Па какав је био исход ваше борбе са њим?', упитао је.

'Борба између нас и њега је промењиве среће, некада победи он', рекао сам, 'а некада ми.'

'Шта вам наређује?', упитао је.

'Говори нам: 'Обожавајте јединог Бога, и ширк[2] му не чините, и напустите оно што вам говоре ваши очеви;

[2] Ширк у језичком смислу значи *приписивање, изједначавање* и *упоређивање*. У терминолошком смислу ширк представља обожавање неког другог мимо Бога преписујући му оно што је својствено само Богу.

наређује нам намаз[3], зекат[4], искреност, крепост и одржавање родбинских веза.'

Тада Хераклије рече своме преводиоцу: 'Реци му (Ебу Суфјану): Питао сам те за његово порекло, а ти си рекао да је он међу вама угледног порекла. То је случај свих посланика, они се појављују у најугледнијој породици свога народа. Питао сам те да ли је ико између вас овако пре њега говорио, а ти си изјавио да није. Кажем ти, да је икад ико пре њега тако нешто говорио, рекао бих да је он човек који се поводи за речима реченим пре њега. Даље сам те питао да ли је неко од његових предака био

Ширк се због тога назива и многобоштвом, и то је највећи грех који води вечно у Пакао и којег Узвишени Бог неће опростити осим ако се човек пре смрти не покаје. Ширк је супротан монотеизму и поништава сва добра дела. Примери великог ширка су: сматрање да Бог има сина, упућивање молитве неком другом мимо Богу, заветовање у нечије друго име мимо Божијег итд. Особа која чини ширк назива се мушриком тј. многобошцем.

[3] Намаз (ар. Салат) се у језичком смислу односи на молитву или молбу (Богу). У терминолошком смислу намаз је посебан обред богослужења или обожавања који захтева одређене речи и покрете који су прецизно дефинисани. Намаз је, након сведочења да нема другог истинског бога осим Аллаха и да је Мухаммед Божији посланик и роб, други темељ ислама без којег ислам човека не може опстати. Он је веза између човека и његовог Господара и у њему се огледа човекова покорност Божијим наређењима. Обавезних намаза у току дана је пет који се клањају (обављају) у прецизно одређеном времену.

[4] Зекат је арапска реч која у језичком смислу значи *чишћење*, *раст*, *напредовање*. У терминолошком смислу зекат представља обавезно годишње издвајање милостиње, од стране онога који је у могућности, за потребе сиромашних и осталих категорија које су дефинисане верозаконом. Зекат је један од пет темеља ислама. Давањем зеката, осим иметка, чисти се и душа од шкртости и похлепе, остварује се принцип међубратске љубави и повезаности, као и уравнотеженост у разним слојевима друштва.

владар, а ти си изјавио да није, а да јесте - кажем - неко од његових био владар, рекао бих да је он човек који тражи власт за свога оца. Питао сам јесте ли га сумњичили за лаж пре него што је почео да говори оно што сада говори, а ти си одговорио: 'Не, па држим засигурно када није лагао на народ, како би сада лагао на Бога. Потом сам те питао да ли га сада следе угледни или слаби и сиромашни свет, а ти си одговорио да га следе слабашни. Они су већином били следбеници ранијих посланика. Питао сам још да ли се њихов број повећава или умањује, а ти си рекао да се повећава. Такав је случај са веровањем док се оно не употпуни. Даље сам те питао да ли је ико из ње конвертирао мрзећи његову веру, након што ју је прихватио. Ти си одговорио да није. Тако је веровање када се његова љупкост улије и овлада у људским срцима. Питао сам те да ли крши дату реч, а ти си одговорио да не крши. Такви су посланици, они не крше дату реч. Питао сам шта вам наређује, а ти си одговорио да вам наређује да обожавате Бога и да Му, у томе, не придружујете никаквог друга, да вам забрањује обожавање кипова, а наређује вам молитву, искреност и моралну крепост. Па ако је то што кажеш истина, он ће ускоро да завлада овим тлом под мојим ногама. Ја сам већ знао да ће да се појави веровесник, али нисам знао да ће да буде баш од вас. Кад бих знао да ћу да стигнем до њега, потрудио бих се да се сретнем са њим. А кад бих био код њега, прао бих му ноге.'“

Потом је Хераклије затражио писмо Божијег Посланика, нека су Божији благослов и мир над њим, које је већ послано по Дихјету, поглавару Бусре. Хераклије је прочитао писмо у којем је писало:

„У име Аллаха[5], Свемилостивог, Самилосног!

Од Мухаммеда, Божијег роба и Његовог посланика, Хераклију, поглавару Византије. Спас ономе ко следи Прави пут, а потом... Позивам те позивом ислама: прими ислам[6], бићеш спашен, а Бог ће да те награди двоструком наградом. А ако га не прихватиш, сносићеш свој грех и грех својих поданика. 'О следбеници Књиге (Јевреји и хришћани), дођите да се окупимо око једне речи и нама и вама заједничке: да се никоме осим Богу не клањамо, да никога Њему равним не сматрамо и да једни друге, поред Бога, боговима не држимо!"Па ако они непристану, ви реците: 'Будите сведоци да смо ми муслимани![7]"

---

[5] Аллах је арапска реч која означава властито име Једног, Јединог, Истинског Бога који је јединствен у свему и није никакав назив за неког посебног Бога муслимана. Корен овог имена је у речи 'илах' која у арапском језику значи бог или божанство, било оно истинито или лажно. Додавањем одређеног члана 'Ел', добија се реч 'Ел-Илах' која је основа имена 'Аллах' којим се означава Један, Једини, Истински Бог који постоји, Створитељ и Господар свега, Једини Који заслужује да се обожава и Једини Кога Његови робови истински обожавају. Сва божанства мимо њега су лажна. Узвишени Бог у исламу има мноштво лепих имена, а име Аллах упућује на сва остала Божија лепа имена. Хришћани и Јевреји који говоре арапским језиком исто тако Бога називају Аллах и то име користе у Библији.

[6] Ислам је арапска реч која значи *преданост*, *покорност* (Узвишеном Богу). Етимолошки, изводи се из истог корена као и реч 'селам' која значи *мир*. У општем значењу ислам није нека нова вера, већ је то једна те иста Истина коју је Узвишени Бог објављивао преко својих посланика сваком народу. У ужем значењу ислам представља оно са чиме је Узвишени Бог послао последњег Божијег посланика, Мухаммеда, нека су Божији благослов и мир над њим. То је вера која је објављена целом човечанству.

7 Кур'ан, поглавље Имранова породица, одломак 64.

Ебу Суфјан је додао: „Када је Хераклије казао шта је имао рећи и када је завршио са читањем писма, око њега је настала галама и подигли су се гласови, и ми смо били изведени (из њиховог скупа). Када смо већ били одстрањени, рекао сам својим друговима: 'Углед Ебу Кебшата (Мухаммеда) је порастао, а плаши га се, ево, и владар Византије.' Од тада сам (рекао је Ебу Суфјан), стално био у уверењу да ће он (Мухаммед) заиста да победи, све док Бог није дао и мени да примим ислам."

Ибн Назур, гувернер Јерусалема, пријатељ Хераклија и бискуп хришћана Сирије, приповедао је: „Када је Хераклије стигао у Јерусалем, устао је једног дана узнемирен, па су га неки од његових патријарха упитали: 'Шта ти је, не изгледаш нам као што си изгледао до сада?' Хераклије је - каже Ибн Назур - био астролог и посматрао је звезде, па када су га упитали (шта је видео), он је одговорио: 'Једне ноћи, када сам посматрао звезде, видео сам како владар народа који се обрезује (сунети) односи победу. Па који се народ обрезује у овом времену?' 'Нико се не обрезује осим Јевреја, нека те они не узнемиравају. Распиши по градовима свога царства нека све Јевреје поубијају, одговорили су они. Док су они тако разговарали, Хераклију је приведен неки човек којег је послао владар Гассана да пренесе вест Божијем Посланику, нека су Божији благослов и мир над њим. Када га је Хераклије испитао, рекао је: 'Идите и погледајте је ли обрезан или није?' Они су га прегледали и јавили су Хераклију да је обрезан. Он га је још питао о Арапима, па је човек одговорио: 'Они се обрезују.' 'То је владар овог народа, већ се појавио, рече Хераклије. Потом је Хераклије писао у Румијји, своме пријатељу (Дагатиру), који му беше раван у знању, а онда је отпутовао у Химс. И док је Хераклије још био на путу за Химс, стигло му је

писмо од тог његовог пријатеља, чији се садржај подудараше са мишљењем Хераклија о појави Веровесника, нека Божији благослов и мир над њим, и да је он, стварно, Божији посланик. Хераклије је тада у свој дворац у Химсу позвао великане Византије, а потом је наредио, па су му се врата позакључавала. Тада се појавио и рекао: 'Народе Византа, желите ли спас? Желите ли Прави пут? Желите ли трајност ваше власти? Онда дајте присегу овом Веровеснику!' Тада су они навалили на врата попут насртаја дивљих магараца, међутим, нађоше их закључана. Када је Хераклије видео њихов бег и преплашеност, изгубио је наду у њихово веровање, па је казао: 'Вратите их мени, а потом је рекао: 'Малочас сам одржао свој говор са намером да проверим чврстину вашег веровања, и ето, сада сам се уверио.' Тада му се поклонише, падајући ничице на земљу, и са њим беху задовољни. То је било последње на чему је остао Хераклије."[8]

Из овог примера видимо како је Хераклије, истражујући Веровесникову биографију, изнео аргументацију о истинитости његовог посланства. Његову истинољубивост посведочио је Ебу Суфјан, Бог био задовољан њим, особа која је у то време била највећи Пословников непријатељ, иако је у време наведеног разговора, Ебу Суфјан био поглавар и главнокомандујући свих Курејшија. Наведена питања и одговори који су на њих дати, велики су доказ истинитости посланства Божијег посланика Мухаммеда, нека Божији благослов и мир над њим.

Одломак из књиге ***„Непорециви аргументи о истинитости посланства Мухаммеда мир над њим“.***[9]

[8] Хадис бележе Ел-Бухари, 7. Муслим, 1773.

[9] http://islamhouse.com/sr/books/2786508/